

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Kedd, Augusztus 11.

A kormány bukása a képviselőházban.

Kolozsvár, aug. 10.

(H.) Tegnap délutáni kiadásunkban vittük hírül, hogy Khuen-Héderváry Károly, immár a képviselőházban is bejelentette a kormány lemondását. Amennyire a volt horvát bánt ismerjük: vérző szívvel tette meg ezt a bejelentést. E feltevésünkben megerősít bennünket az a tény, hogy a fél-, negyed- és nyolcadhivatalos lapok hasábjairól, ritkított betűkkel mered felénk annak konstataciója: milyen vidám is lett Khuen egyszerre, hogy megszabadulhatott a miniszterelnöki széktől.

S talán még nem is igen mehetett feledésbe a bannak az a kijelentése, melyet ama emlékeztető éjjeli vihart követő képviselőházi ülésen tett. Kossuth Ferenc szólította fel a bánt, hogy hagyja el a miniszterelnöki széket.

Khuen erre azt felelte: „a miniszterelnöki szék elhagyásával nem tennék szolgálatot sem magamnak, sem az országnak.” Egyhét-ézelőtt, ez volt Khuen meggyőződése, és ma, hogy az ő gondolatát kövessük: saját maga és a haza kárára mégis elhagyta a miniszterelnöki széket. Hogy történhetett ez a hirtelen változás? Miért haragudott meg egyszerre erre a szegény országra a grancisár, hogy tudatosan ekkora kárt okoz neki? S miért követte el ezt a bűnt, mikor az volt a meggyőződése, hogy önmanának sem tesz szolgálatot vele?

Nem kell nagy találékonyság ahhoz, hogy konstataljuk: a bán van annyira elbizakodott, hogy ma is azt hiszi, hogy »megmenthet« volna Magyarországot. Persze a maga módja szerint. Ennélfogva bátran kiállhatjuk a bántól azt a bizonyítványt, hogy a hivatkozott felszólalásában foglalt irányelvei sem változtak meg. Adassék tisztelt neki: ehhez a meggyőződéséhez bizonyára hű maradt még ma is.

Am elkövetkezett a bán életében az pillanat, amidőn a visza-

nyok kényszerítő ereje következtében meggyőződését alá kellett rendelni egy felsőbb tényező akaratainak.

Nem tudjuk benne lesz-e a legfelsőbb kéziratban a »saját kérelmére« történt »felmentés«, de az bizonyos, hogy Khuen-Héderváry nem »saját kérelmére« hagyta el azt a széket, melyért évtizedek óta sóvárgott, hanem azért, mert az arra illetékes tényezők megértették vele, hogy az ő napja leáldozott. Neki ott már nincs mit keresnie. Le kell tennie az aktív politika teréről. Ide küldötték, hogy békét teremtsen és a háborút növelje meg. A parlament szepültsége ellen, aljas merényletet kísérelt meg. Ha nem is mint tettes, de mint bünszerző és bűnpalástoló.

Hát nem természetesen-e, hogy el kellett pusztulnia arról a helyről, melyre méltatlanná vált. Az az rosszul fejeztük ki magunkat: méltó nem volt arra a helyre soha. Hogy mégis beleültették: Bécs rövidlátását bizonyítja. S ennek meg is adják az árát. A helyzet kula — bárki jöjjön is — az ellenzék kezében van. A »többségi akarat« pusztá agyrem immár, mert a parlamenti többség nem fejezi ki a nemzet többségének akaratát. Az alkotmányos aera óta, a nemzet soha sem támogatta oly mértékben az ellenzék küzdelmét, mint most. Mit bizonyít ez? Nem-e azt, hogy a parlamenti többség szuverén hatalmát nem erősíti többé, a nemzet együttes érzésének éltető forrása? Ezért bukkott el Széll Kálmán is, mert a nemzeti érzés szilárd, megingathatatlan talaját rugta ki lábai alól. S azért bukkott el most utána alig hat héttel a horvát bán, mert ő meg, a Széll Kálmán által elfoglalt ingatag talajról, halálugrást kockáztatott meg arra a területre, amelyen már nemcsak a nemzetellenes, hanem a nemzetrontó és a nemzetet megbecstelenítő törekvések találkoztak. Ez az ugrás tényleg halálos volt. Mi lett volna belőlünk, ha sikerül a pokoli terv: megrontani ezt a nemzetet; megbecsteleníteni a törvényhozás tagjait és a legaljasabb korrupció fer-

tőjébe fullasztani minden nemzeti törekvést.

Hát ezen is tustünk immár. A nehéz és kemény próbát kiálltuk. Az ellenség megtutott a harc-térrel. Még csak egy rövid küzdelem és nemzeti ügyünk egy hatalmas lépéssel jutott előbbre. Ki beszél most még többségi akaratról? Senki. Elmállott, szétfoszlott az, mint a pára. Szappanbuborék volt, kipattant, szétpukkant, mert megértette a nemzeti ellentállás friss, üde levegője. S mi közelebb vagyunk a nagy célhoz: a magyar nemzeti állam alapköveteléhez most, mint valaha. S nem szabad megfedkezünk arról, hogy ez nem többségi akarat, hanem éppen a többségi akarat ellenében jutott érvényre. Hogy mekkora lesz a diadal bére a nemzet javára: néhány nap és az ellenzék be fog számolni azzal is hűségesen — mint igaz sáfárokhoz illik — a nemzetnek.

— A bűn készlete. Szeretnők

tudni, hogy érzi magát a temesvári szabad-
elvűpárt. Az a hatalmas tömeg, mely va-
kon roham az urnához és sietett bizalmá-
val kitüntetni az új urat, a bánt, ki ké-
pviselője is lett a »becses« területnek. Per-
sze, Temesvár nem így gondolta a világ
folyását. Azt hitte, hogy Khuen-Héderváry
gróf sokáig ül majd a hatalom polcán s
így jó dolguk lesz a párt vezetőinek, kik
oly lelkesedéssel futottak virágot és man-
dátumot szórni a bán elé. Nem úgy re-
méltek, hogy alig három hét után oly szé-
gyenletes és csúfos bukása lesz az ő kis
hőstüknek. Nem úgy álmództak ők, a ked-
ves számító temesváriak. S most szeretnők
tudni, hogy érzik magukat? Mihez is fog-
nak Khuenel? hogy adják ki szegénynek
az útját? S hogy fogadják be magukat, az
új nagyság igásképeire?...

A nemzeti engedmények.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, aug. 10.

Gróf Khuen-Héderváry rövid és dics-
telen miniszterelnöki pályája véget ért; le-
mondását immár hivatalosan be is jelen-
tette a Háznak. Miniszterelnökségének, me-
lyet a Ház tulajdonképpen még tudomásul
sem vett, egyetlen kézzelfogható eredmé-
nye, hogy közel két hónap haszontalanul

telt el: ez az idő jóformán kiesel a nem-
zet életéből és nem eredményezett egy
mákszemnyi előnyt sem az országnak, sem
senki másnak.

Nem hiszük, hogy a történelem ezt a
miniszterelnökséget egyáltalában feljegy-
zésre méltónak fogja-e ítélni; de ha igen,
ugy ez a rövid fejezet nagyon piszkos lap
lesz a magyar történelem könyvében. Ez a
hirtelen jött és még gyorsabban ment kor-
mány annyit szemeltetett fel, hogy igen
hosszu idő kell majd a tisztításra. Sze-
rencse, hogy az élő, egészséges szervezet
nem tűri az idegen kóroanyagot és ezt az
élet minden erejével magával kilöki.

Vigasztaló tudat, hogy a magyar nem-
zet szervezete még oly egészséges és erős,
hogy aránylag rövid idő alatt megszabadi-
totta magát ettől a kormánytól és megmu-
tatta, hogy sem erőszak, sem erkölcsi meg-
rontás nem képesek rákényszeríteni olyan
kormányt, melynek magában a nemzetben
gyökere nincsen és a melynek más táma-
za nincs, mint az u. n. felsőbb bizalom
külső nyilvánítása.

A válság lefolyása egészen olyan, mint
ezt előre jeleztük: huza-vona. Szerdán már
befejezett tény volt a kabinett lemondása és
nemesak a múlt hét telt el, de még jófor-
mán ez a hét is le fog telni, míg az új
kormány elfoglalhatja helyét. Így van ez,
most a korona még nincsen tisztába azzal,
hogy mit adhat az új kormány útjára és
addig, míg a dolognak ezt a részét nem
rendezi, a személyi kérdéssel nem is törődik.

Ma tehát úgy áll a dolog, hogy nem
volna más engedmény, mint a magyar
tiszték hazahelyezése, a magyar nyelv ta-
nítása a magyar katonai iskolákban és a
magyar nyelv behozatala a katonai büntető
eljárásba; de még ez a tervezet sem ment
keresztül a katonai körök bírálatán és
már hallani, hogy a nyelv tanításának
kérdését is a katonai körök csak fokozato-
san behozhatónak mondják. Maradna mind-
össze két engedmény, melyet jó lélekkel
annak sem lehet mondani, mert a tiszték
hazahelyezését a király már 35 évvel e-
zelőtt elrendelte és a büntető eljárás magya-
rosítása abszolút nem gyakorol befolyást a
magyar hadsereg szellemére.

A magyar zászló és címer, az eskü a
magyar alkotmányra és a magyar vezény-
leti nyelv továbbra is nyílt kérdések ma-
radnak és talán az első kivételével —
melyet talán most még ki lehet szorítani —
valami általános, határidőhöz nem kötött
igéretben fognak elveszni.

minők csak egy szűznem lehet ek. S az az
illat, mely ezen anyagi lényből kisugárzik,
egészen megkábítja; olyan az, mint a
frissen fejt tejnek illata, csiklandozza orrát,
s még félve ugyan, de már lassanként édes
vagyó epedéssel nyugtatja fejét a szűz ölébe.

Meg van hódítva tökéletesen! A szarvas
űnő megszéledt. Most már naponta bá-
rabb. Fölmege a lépcsőkhöz, bejár a pom-
pás keleti szőnyegekkel borított termekbe
is, fölkeresi a fiatal bájos urnót, ki neki
mostantól kezdve játszóparta, barátja. Az
is éppen olyan ártatlan még, mint ő! A szű-
zesség harmata még rajta van; teste, lelke
érintetlen.

Aranyos szákkal kivarrt piros nyak-
kendőt köt az urnó pajtása nyakára; kis
ezüst csegettű csilingel azon. Hadd hallja
meg már messziről, ha közeledik. Nem is
igen még az erdőbe, nem ilyik már neki
a sötét zöld lombátor, jobb itt a kastély
körül, vagy bent a nyitott szobákban, hol
épen olyan körülhatlan uralkodik, mint a
rengetegben. Addig járja a szobákat, míg
fölkutatja az urnót s akkor aztán édes du-
russalással hint egy csókot a kis kezekre.
Hiába is bocsátanak ki a végtelen renge-
tigbe, már el nem menne többé! A suto-
gó erdő, a csobogó patak, a buja fű, a ha-
vas bércek, az édes-édes szabadság nem
vonzák őt többé! Pedig most már szabad
az ut! A sodronyháló ki van nyitva.

Néha elszalad odáig s ki is megy a
nyitott területre, sőt elnyargal a bércek al-
jáj, hallgatózik, figyel, mint zug az erdő,
mint zsong a patak; aztán, ha egy leguruló
szikladarab rohan el mellette, ijedten föl-
ugrik s egyenes irányban menekül a kas-
tély felé, az ő bájos urnójához, ki cukor-
ral kezében várja a lépcsők alján a királyi
csesmetét.

De ime! egyszer csak nyugtalan lesz!
Valami álmódott, nem tudja mit, csak azt
érzi, hogy vére bizserg, feje kábult, szíve
hangosan ver, szeme előtt különös, bántó
fényugarak csillannak meg.

Valami belső tűz heviti szívét. Urnó-
jének gyöngéd simogatásai, hízései nem
elégítik ki a cukortól elfordult, sőt még az
ölelő karokból is durván kibontakozik. Egy-

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyező centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyílttér soronként 40 fillér.

Nagyon népszerű és nagyon meg-
bízható egyénnek kell lennie az új minis-
terelnöknek, hogy ily könnyű podgyással
induljon el az ügyek vezetésének nehéz út-
jára. Megnehezíti az utat, hogy legfelsőbb
helyről még azt az utasítást is fogja kapni,
hogy augusztus hó végén okvetlen unjon-
ozni kell. Miután a törvénytelenséget és
erőszakot kizárták a jövő kormány políti-
kájából, csak békés megegyezéssel lehet
ilyen gyorsan kibontakozni a mostani
helyzetből.

Nem mondjuk, hogy ez lehetetlen, a
függetlenségi párt, mely változatlanul kezé-
ben tarja a helyzet megalkotását nem fogja
a megegyezés útját állani, ha olyan férfit
fognak a kabinet élére állítani, akinek sze-
mélyes tisztességében, jóhiszeműségében és
hazafiságában megbízunk.

A korona bölcsességétől függ, hogy
meg is találja a megfelelő férfit; szeren-
csére vannak még ilyen férfiak és így leg-
alább megvan a lehetőség, hogy a mostani
áldatlan viszonyoknak valahára végük sza-
kadjon.

A Kossuth-párt a mai napot legszebb
ünneppajjai közé számíthatja. Erdemessé
tette magát az egész nemzet hálájára, hogy
olyan ellenszenves kormányt, minő ebben
az országban még soha, más országokban
is alig volt még, egyszerűen elseper a he-
lyéről.

A válság tartama.

Már előzőleg megírtuk, hogy a válság
még egész héten át eltarthat. A mi már
most a tényleges határnapot illeti, a ki-
rály szerdán Ischlből Bécsbe megy és a
felhívandó magyar politikusokat ott fogja
meghallgatni; ő Felsője csak szerdán este
érkezik Bécsbe és csütörtökön fogja meg-
hallgatni a meghívott államférfiakat. Ha
feltehetjük, hogy a meghívottak között ott
lesz a jövő miniszterelnök is, úgy ez pén-
teken kaphatja csak a megbízást a kabinet-
alakításra. Mondjuk, hogy a deziágnál elnök
szombaton már meg tudja alakítani kabi-
netjét és vasárnap már a kinevezés is meg-
történik, akkor is csak legkorábban mához
egy hétre mutatkoztatik be az új kabinet a
Házban, a mi még nem jelenti a válság
végét, mert még az ellenzékkel is meg kell
egyezni. Ha megfelelő ember lesz az új mi-
niszterelnök és elfogadható engedményeket
is hoz, a válság a legjobb esetben a jövő
hét végén érhet teljes véget és megindulhat
a rendes parlamenti munka.

Meghívások.

Eddigél egyetlen magyar politikus

TÁRCA.

Királyi nász.

Írta: Révai Károly.

Gyilkos golyótól halálában találva ro-
gyott le a rengeteg királyneje: a szarvas
tehén. Párolgó vére kiomlott az avarra és
sötét bimbóra festette az aszu földet. A
kopókalka és csaholással vetette magát a
vonagló királyneje s kiomló vérét kéjeli
szűrte föl. Egy fényugár áttört a sűrű
lombozaton s belevillant a megtört sze-
mekbe, melyek még egy utolsó, fájó pil-
lantást vetettek a menekülő fejedelmi gyer-
mekre: a fiatal szarvas önére.

Szemét lehunyta örökre s már nem
láthatta, hogy szívének drága gyermeke, a
karcsu szűz fogságba került.

Szekény szarvas ünn! Reszkető inak-
kal vergődött s okos nagy szeméből köny-
cseppek hullottak alá az édes anya hidegtől
tetemére.

Hatalmas gyászpompával vitték a holt-
testet a kastélyba. Maga a gyilkos kísé-
re a gyászkocsi s mellette lépkedett a sürges
cselédesség fagyasztó némaságában, hogy meg
ne zavarja a fejedelmi nő halálát.

A fogoly szűz bilincsekre verve kö-
vette a gyászenetet. E perctől kezdve a
bájos szarvasűnő sorsa megváltozott. Eddig
édes anyja oldala mellett szabadsága volt a
rengeteg erdőben; végig nyargalta a bérce-
ket pajzán jókedvvel. Viharban, orkánban
meghúzódott a királyi anya melegen teste
mellett.

Verőfényes szép napokon kimerészked-
ett a buja fűvel borított tisztásra, nagy
óvatosan lélekszalt az erdő aljáj s a cso-
bogó hegyi patak kristály hullámaiban üdi-
tette föl magát. Legkisebb nesze is élesen
figyelt s ha ellenség közeledett a rengeteg
sűrű lomjái közt: kétségbeesett siró hangot
adott; ilyenkor a karcsu test még jobban
kiegyenesedett, fejét magasra emelte kis
koronájával s robogva nyargalt anyja kö-

zelébe, hogy aztán vele együtt meneküljön
az ellenség látó köréből.

Most már mindennek vége! Szabad
ugyan most is az erdő sűrűjében járni, de
mit ért az neki, ha mindenütt, körös-körül
a merre járt, sodrony hálózataba üttötte bele
homlokát! Ugyanaz a világ, az életmód is
ugyanaz, a mi eddig, — csak kisebb körre
szorítva.

Lassanként királyi anyját elfeledte!
Talán nem oly gyorsan, mint ahogy az
emberek szokták! Nőtt, fejlődött, mint a
leszebb leány, idomai megtelek, nagy
okos szemeit hosszú sötét pillák árnyékol-
ták be, homloka nyitabb lett, s kis koron-
áját fejedelmi büszkeséggel viselte. Néha-
néha megállt az erdő egyik tisztásán, s
vagyó szemekkel nézett a hótákar távoli
bércek felé. Ilyenkor, mint egy álom, egy
vonult el szeme előtt a múlt. Ismerősen
tetszett a bérce, mintha ott ő már járt
volna! Biztosan tudja, hogy valakivel tá-
rsaságban beholyonata a sziklabecek.
Emlékszik egy szép piros virágra, melyet
le akart tépni, de térsa óva intette hogy ne
nyuljon hozzá, mert az halálos mérget rejt
gyűszűjében. Gondolkodik. Ki volt az ő
társa? Mit tudja már! Elfeledte a meleg-
szívű királyi anyát, ki egy napon mellette
elvérezett! De emlékszik másokra! Diliás
királyfiak hatalmasan fejlődő szép kor-
nával homlokukon, karcsuk mint a nádszál,
nagy dióbarna beszedés szemekkel. Igen!
Emlékszik jól, hogy ama bérceitől ilyenek-
kel már találkozott! Néz, néz hosszasan
ama táj felé: s ifjú szívét valami sóvárgás
fogja el; egy kimondhatatlan érzés, a sza-
badság utáni vágy!

Egy forró könyösepp szökik szemébe,
ott reszket az, mint a harmat a fűszálon,
egy ideig, aztán végig fut arcán s lehull a
földre.

Összerezzen. Büszkén fölemeli fejét s
sebes rohanással tova iramodik a vágáson
keresztül. A fejedelmi sarj a fogságban is
megtartja a büszkeségét!

Megy, megy föltartóztalanul; egyedül
az övé az egész bekerített erdő; s senki,
semmi útját nem állja, csak az erdőszélen
az a sodronyháló. Oh, ha áttörhetné!

Ha keresztül szakíthatná, hogy tovább
meheessen!

Mert hiszen a rengetegnek a hálón
tul még folytatása van; föl, föl egészen a
bérce tetejéig, sőt még azon túl is, a bérce
túló oldalán; tudja biztosan, hogy ott is
százados fák merednek az égbe, ott is járt
járt valakivel! Ismét elcsügged; busan le-
hajtja fejét, most teheti, hisz nem tudja
senki!

Csöndes, szomorú léptekkel tér vissza
oda, honnan kiindult. Lejön egészen a
kastély parkjáj, hová szabad bemenete
van. Vajjon lépjen-e?

Még most fél az emberektől, a zajtól;
fiatal szíve megremege egy gyermek látására
is. Lassanként azonban hozzá szokik. Be-
járja a parkot, a virágos táblák illatát
magába szívja, onnan lekerül a nagy tőig,
megáll a parton, s a hatalmas tiszta tü-
körben megnézi magát.

O, női húság!

A tő nyugodt, sima tükrében meg-
látja szűzi alakját; kecses hajlongásokat
visz véghez, mintha kacérkodna másával.
A nap millió aranyos sugarat lövel a
fenyőkön keresztül reá s vöröses-barna
szőren játszadozva csillog a verőfény. Ke-
reken meg a tő parton. Amor fehér már-
vány szobrától kissé visszarezdül, de aztán
bátrabban megközelíti, s kéjes vágygyal
dörzöli arcát Amorhoz. Bizserog a vére,
mintha a márvány szoborból szerelmi
szikra pattant volna ki s így átjárna
őtet is.

De nini! Itt van a kastély! A fehér
falak, a zöld redőnyök biztatólag integet-
nek felé! Közeledik. Hiszen nem bántja
senki! Ah, de ma csak eddig megy, holnap
már közelebb merészkedik, egészen az üveg
folyosóig, hol egy bájos fiatal leány fehér
kezből kalácsot kap. Oly vakító fehér
mindkettő, hogy nem is tudja megkülön-
böztetni: melyik a kéz, melyik a kalács?
Ó, hiszen ez boldogság! Gyöngéd női kezek
simogatják arcát, puha, gömbölyű karok
átölelik nyakát, s még egy édes, forró
csókot is kap, arcára; egy csókot, mit
megirigyelhet tőle az egész világ. Oly piros,
üde, illatos ajkai vannak a fiatal leánynak,

nem kapott meghívást legfelsőbb kihallgatásra. A politikai körök csak találgatják, hogy kik volnának a meghívandók. Kombinálják a következőket: gróf Apponyi Albert, gróf Csáky Albin, gróf Andrássy Gyula, gróf Szapáry Gyula, Széll Kálmán, Lukács László és Wekerle Sándor. A mi értesülésünk szerint Wekerle előleges tanácsadásra nem fogják meghívni; rá csak akkor kerül a sor, ha ő Felsége a többiek meghallgatása után elhatározza, hogy őt bízta meg a kabinet alakításával. Széll Kálmán meghívása sem áll előtérben. Azt mondják ugyan, hogy Széll már visszavágynék az elhagyott minisztérius felé, de nem tudjuk elhinni, hogy most hirtelen ő akár a koronának, akár a pártoknak újból kellene. Szerintünk a király csak Apponyit, Lukácsot, Csákyt, Szapáryt és legfeljebb Andrássyt fogja meghallgatni; utóbbit is kétségesnek tartjuk, miután a multkor sem hallgatták meg. Mondják, hogy legutóbbi magatartása megjavította helyzetét és hogy ezért most ki fogják kérni tanácsát. Ischlből azt jelentik, hogy jó helyről vett értesülések szerint a kihallgatások nem fogják komolyan befolyásolni a helyzetet; a király állítólag Lukács és Apponyi között ingadozik és szedáig egyik, vagy másik irányban határozni fog, hogy a kihallgatások megindultakor már tisztában lesz a megbízás kérdésében. Ez valószínűnek látszik, de azért a kihallgatások ezuttal mégis befolyással lesznek, mert például Apponyi megbízatása nagyon is függ az audienciától, mert biztos tudomásunk szerint Apponyi csak úgy vállalja az elnökséget, ha az adandó felhatalmazás alapján biztosan megteremtetheti a békét; másképp nem. A kihallgatások során ő felsége azt is megfogja tudni, hogy Lukács kinevezése csak újabb halasztást és bonyodalmat jelentene és így megeshetik, hogy a király előleges elhatározása dacára más embert kell megbíznia.

III. Rákóczi Ferenc.

Ischlben és Bécsben gróf Apponyi Albertet elkeresztelték »Ragoczy«-nak. — Apponyi elment Kossuth sírjához és elment Kassára a nagy és dicső Rákóczi szellemének hódolói; sőt kimondta, hogy Rákóczi hamvait haza kell hozni és a fejedelmet diffamáló törvényt el kell törölni. Ez épen elég arra, hogy Ausztriában a III. Rákóczi Ferenc névvel tiszteljék meg, amit a »Vaterland« már nyomtatásban is megselekedett. Ezzel persze elérték azt, hogy Magyarországon Apponyi minisztériusára sokkal inkább gondolnak, mint valaha. Igaz, hogy a király a »Ragocziakat« nem látja szívesen, de annak idején Tisza Kálmán is »Ragoczi« volt, de a helyzet rákényszerítette Bécsre, hogy mégis elfogadja. A jelen helyzetben is így fordulhat a dolog, de azt nem szeretnők, ha a legújabb »Ragoczy« bármilyen tekintetben Tisza nyomdokaiba lépne. Ha megbízzák, akkor maradjon is »Ragoczi« és ne változzék annyira meg, mint Tisza Kálmán változott, mikor polcra jutott.

Lukács, Wekerle, Apponyi.

Az utóbbi napokban az a nézet uralkodott általában politikai körökben, hogy Lukács László, jelenlegi pénzügyminiszter lesz az új kormány elnöke. Lukács László ugyanis — mint a reggeli lapok írják — Ischlbe utazott a cukor-kérdés ügyében. Lukács László ugyancsak a reggeli lapok híre szerint, csütörtöki marad Ischlben. Minthogy azonban nem tehető föl, hogy Lukács László négy napon át pusztán a cukor-kérdés ügyében fog tárgyalni a királlyal, a pénzügyminiszter ischl-i tartózkodásához, azt a kombinációt fűzik, hogy ő van deszignálva miniszterelnöknek. Ma azonban nem tudni, hogy miképp, milyen indíciomok alapján, inkább csak ellenzéki körökben beszélnek Lukács László jelöltségéről. Kormánypárti körökben ellenben mind nagyobb pozitívummal beszélnek egy Wekerle-Apponyi kabinetről, két verzió szerint. Az egyik az, hogy Wekerle lesz a kormányelnök és Apponyi belép, mint belügyminiszter a kabinetbe; a másik az, hogy Apponyi lesz a miniszterelnök és Wekerle lép be a kabinetbe. Az előbbi verzió erősebben tartja magát, de természetesen bizonyos ténynek nem vehető. Ez érdekesség a dologban — ismételtük — az, hogy Lukács jelöltségéről csak ellenzéki körökben beszélnek még, míg kormánypárti körök kizártan tartják Lukács jelöltségét.

A király Budapestre jön.

A kormány, mint a miniszterelnök be is jelentette, okulva a mult kormányválság elintézéséből és annak módjából, táviratilag azzal a kéréssel fordult a királyhoz, hogy a mostani kormányválságot az uralkodó Magyarországon intézze el. Hír szerint a kormány három ízben intézett távirati kérést a királyhoz erre vonatkozólag, jelezvén, hogy már a legutóbbi kormányválság alatt is nagy recensust keltett, hogy a király Bécsben fogadta a magyar államférfiakat és ott intézte el az egész válságot. Ennek foly-

tán a király elhatározta, hogy megszakítja ischl-i nyaralását és csütörtökön Gödöllőre érkezik. A királyi kabinetróda már megkapta az erre vonatkozó távirati értesítést. A félhivatalos »Bud. Tud.« e híreket az alábbi kommunikékben erősíti meg:

»Mint értesülünk ő felsége a király e hét végén Gödöllőre érkezik, ahol a magyar kormányválság végeztéig fog maradni. A meghívandó parlamenti vezérleányokat azonban ő felsége valószínűleg a budai királyi várpalotában fogja fogadni.«

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, aug. 10.

A Khuen-Héderváry kormány temetése.

Temetésre harangozzák ismét össze a képviselőházat. Vidám temetésre. Temetik a gróf Khuen-Héderváry Károly rövid életű kormányát. Sokan jöttek el a temetésre, kormánypártiak, ellenzékiek vegyesen. De mindannyiunkban egy az érzés, csak míg a kormánypártiak titkolják, az ellenzék nyíltan mutatja örömet, mert olyan az ellenzéknek ez a diadal, a melyen a legyőzöttek sem tudnak bántódni.

A Khuen-Héderváry kormány tagjait már senki sem keresi a folyosón, ott már a reménybeli új csillagok körül gyűlnek az udvarlók csoportja. Gróf Apponyi Albert házelőnököt az ellenzék fogja körül, ragyogó az arca mindenkinek. Nagy a nyüzsgés a folyosón, a ki csak hazajöhetett Budapestre, minden képviselő itt van. A karzat szintén zsúfolásig megtelt. Az első emelet páholyosait előkelő hölgyközönség lepi el, az is a közeli nyaralóhelyekről jött be a mai gyönyörteljes aktusra.

Háromnegyedtizenegyre jár, a mikor gróf Apponyi Albert felvonul az elnöki emelvényre, szongva, zsongva önzönlenek be a honatyák. Megtelnek hirtelenben az összes padok. Egyenként jönnek be a miniszterek és nem együttesen. Csak gróf Khuen-Héderváry késik Tomasics elsőnek jön be s helyet foglal miniszteri székében, pedig ő már napokkal ezelőtt mondott le. Egészen magában, csendesen, észrevétlenül jön be végül Khuen-Héderváry foglal helyet és diszkurál a mellette ülő Lukács Lászlóval, közöttük Csávossy Béla háznagy helyezkedik el.

A vizsgáló-bizottság jelentése.

Háromnegyed tizenegyre beleszól az Apponyi csengő hangja a zajba: — Az ülést megnyitom.

Felolvassák a jegyzőkönyvet és aztán Apponyi maga tesz jelentést a parlamenti vizsgáló-bizottság működéséről a bizottság előadójának szóbeli értesítése alapján. A bizottság — úgy mond — befejezte működését, előadóját is megválasztotta, de az a jelentéssel még nem készült el. Mihielyt elkészült a jelentés, azt az elnökek befogadják adni s ő a körülményekhez képest fog intézkedni az ülés egybehívása dolgában, hogy a jelentés előterjeszthető legyen, amennyiben egyéb körülmények nem jönnek közbe. (Helyeslés.)

Apponyi elnök ezután betérjeszt a jelentések egész sorozatát s felolvastatja az eddig felelet nélkül maradt interpellációk jegyzékét.

Tomasics összeférhetetlensége.

Apponyi elnök bemutatja ezután az összeférhetetlenségi bizottság jelentését a Kubik Béla képviselő által Tomasics horvát miniszter ellen bejelentett összeférhetetlenségi esetről. A bizottság tudva, lévén megállapította az összeférhetetlenséget, mert Tomasics Miklósnak le kellett volna mondania, amikor miniszterre kinevezték, ép ezért az ítélet így szól, hogy Tomasics vagy a miniszterségről vagy a képviselői mandátumról mondjon le. Andrássy Gyula jegyző olvassa fel az összeférhetetlenségi bizottságnak erről szóló jelentését a megokollással együtt. Eszerint rosszhiszeműség nem terheli Tomasicsot, mert csak rosszul értelmezte a törvényt.

Szöts Pál jegyző pedig felolvassa Heinz Hugónak, a bizottság előadójának véleményét, mely nem lát összeférhetetlenséget ez esetben, mivel Tomasics a horvát országgyűlés kebeléből van a magyar országgyűlésbe kiküldve.

Apponyi elnök: A bejelentés fölött vitának s határozatnak nincs helye, ez egy szerűen tudomásul vétetik. Az elnök bejelentés után, hogy augusztus 18-án lesz a király születésnapja s tekintettel arra, hogy addig esetleg nem lesz ülés, most kér felhatalmazást arra, hogy a Ház szerencsekívánatait ő felségének tolmácsolja.

— Eljön a király! — zugja feleletlenül az egész Ház az előterjesztésre.

Khuen-Héderváry bucsuszavai.

— A miniszterelnök is kíván »szólni« — jelenti most Apponyi. Nagy mozgás fut végig a Házon s hangtalan csöndben így szól a miniszterelnök:

Gróf Khuen-Héderváry Károly: T. Ház! Midőn magamat és minisztertanácsomat a t. Házban bemutatni volt szerencsém, jeleztem, hogy első feladatunk a törvényen kívüli állapotból való kibontakozást tartom, ezért függesztettem fel a felemlét újonclétszámáról szóló javaslat tárgyalását ama reményben, hogy ezáltal a cél elérése lehetséges. E remény először teljes sikert ígért, később e remény

leszállott, majd egészen elenyészett. Miután pedig most a kormány misszióját nem teljesítheti, megbízását egyértelműen visszaadta ő felségének és én a kormány lemondását szóbelileg tudattam, ő felsége pedig azt elfogadni méltóztatott.

— Eljön a király! — kiáltja most a baloldal, a jobboldal csendben ül s gróf Khuen-Héderváry monoton hangon folytatja.

Khuen-Héderváry: A lemondás formáságának elintézését későbbre tartotta fenn magának ő felsége. Most már csak azt indítványozom, hogy a válság elintézéséig napolja el üléseit a t. Ház. (Helyeslés.) Egyuttal bejelentem, hogy ő felsége a válság elintézése végett a legközelebbi napokban Magyarországra jön.

Gyászos temetés.

Gróf Khuen-Héderváry Károly befejezte mondokáját és — leül.

A baloldal lelkesen hangoztatja: — Eljön a király!

Igy zug az eljen percekig, az egész jobboldalon azonban egy hang sem hallatszik és nem áll fel senki a hívek közül, hogy a kormány ravatalának búcsúztatódjon. Gróf Khuen-Héderváry Károly kínosan mosolyog, a baloldal pedig mind lelkesebben kiáltja:

— Eljön a király!

Végre megszólal gróf Apponyi Albert házelőnök, de neki sincs egy búcsúzó szava sem ehhez a kormányhoz, — szárazon mindössze ennyit mond:

Gróf Apponyi Albert: Azt hiszem, kimondhatom, hogy a t. Ház elnapolja üléseit az új kormány kinevezéséig s tekintet nélkül arra, hogy a kiküldött parlamenti bizottság jelentése akkor lesz betérjesztve, mikor az új kormány már ki lesz nevezve. Annak az ülésnek napirendje pedig az új kormány bejelentése és a további teendőkről való intézkedés lesz. (Helyeslés.) Most pedig hitelesítjük a mai ülés jegyzőkönyvét.

Másfél perc alatt megvan a hitelesítés is. Néhányan odamennek a miniszterelnökhöz és kezét szorítanak vele, úgy ahogy kondolációnál szokás, mások a többi minisztereknek kondolálnak és aztán megkönnyebült érzéssel, jókedvűen, vidáman oszlik szét a t. Ház.

Szerelmi botrány az éjszakában.

Kolozsvár, aug. 10.

Hajszá egy udvarló után.

Egy előkelő ismert nevű aradi iparos, ki csinos feleségét Bécsből hozta ezelőtt 16 évvel, három hét előtt Karsbadba utazott üdülésre. Míg a férj a Sprudel vizét itta a cseh világfürdő és szorgalmasan betartotta a kúrát, az asszony idehaza — unatkozott. Jobban mondva: nem utazott. A molett terméti, aranyoske asszony, ki férje karján sokszor volt látható a korzón, a színházban, a mulatságokban, férje távollétében az üzletvezető karjaiban keresett vigasztalást. Furdózó főnökét az üzletvezető helyettesítette, az üzleten kívül is. Mondják ugyan, hogy nem új a viszony, mely fennállott a szöke asszony és az üzletvezető között, de a férj csak most tudta meg, a mig odajárt Karsbadban. Valami jó barátja, — vagy az asszonynak egy jó barátja — írhatta meg. A kúrát rögtön abbahagyta és irt az asszonynak egy anizskártyát, hogy vasárnap este érkezik haza Aradra.

A férj azonban már szombaton este 7 órakor haza érkezett Aradra a gyorsvonattal, hogy meggyőződést szerezzen a dolgról. Szerzett is. Ejjel 11 óra tájban maga mellé vette három bizalmas jóbarátját és a bájtyát s elmentek velük haza, a Weitzer János-utcai földszintes házhoz. A csöngöztetésre a házmeester kaput nyitott, mire a férj és két kísérője bementek a házba, ketten pedig az utcán maradtak. Kopog a lakás ajtajában — semmi hang. Még egyszer kopog, majd dörömbölni kezd, mire izgatott süttögés és járás-kelés hangzik belülről, az ajtó azonban még mindig nem nyílik meg. Végre erőteljes követelés után, megszólal belülről az asszony hangja, éjjeli pongyolában ajtót nyit férjének, — de ugyanakkor felpattan az utcai szoba ablakszálya és kiugrik rajta — az üzletvezető.

A historia, mely nézőpublikummal csalta teli az utcát, csak most kezdődött. A férj magából kikelve rohant a tetlenért asszonyra, de kísérői visszatartották a bántalmazástól. Rosszabbul járt a menekülő Don Juan. Igen hiányosan volt öltözve, nyakkendő nélkül és mezítláb, a cipőjét kezében tartva, ugrott ki az ablakon — a férj két jóbarátjának karjaiba. — Az egyik vállon ragadta a menekülő ifjút s a mint ez kirántotta magát a jó barát kezében maradt a kabátja, cipőjét elejtette, kalapja leesett s aztán ingujban, hajadonfóval rohant végig a Weitzer-János-utcan. Ijedtében kiáltozni kezdett, az üldözők is kiáltozva követték s a járókelők azt hitték, hogy rablót üldöznek. Így ment ez a hajszá végig az utcán egész a Fehér-Kereszt Szállóig, ahol a menekülő ifju beszalad a portáshoz, oltalmat kérve. Az üldözők ekkor visszatértek a Weitzer János-utca, a rendőrök pedig — miután megtudták miről van szó, — kiszabadították a menekültet az összegyűlt tömegből és haza kísérték Hunyady-utcai lakására.

Székeltük újra kinyitott a Weitzer János-utcai ház kapuja. Egy elegáns asszony jött ki a házból, fekete selyemruhát viselt és divatos rövid palotát. Szobaleánya kísért a szöke haju asszonyt, ki éjjelkor, így hagyta el örökre családi fészket s egyik jóbarátjához keresett éjjeli szállást, a Csiky Gergely utcában.

UJDONSÁGOK.

Szegény rezervista.

Kolozsvár, augusztus 11.

»Papp Sándor 31 éves honvéd, tegnap délután a lövészetről hazatérő csapatban, napszúrás folytán összeesett. A súlyos beteg rezervistát a mentők vették ápolás alá.«

Öreg rezervista már Papp Sándor. Harmincegyedik életévét betöltötte már. S a ki látja a szegény toprongyos tartalékosokat, az tudja, mit tesz az, ha egy olyan Papp Sándor-féle földmives legénynek harmincegy éves korában be kell még vonulnia, teljes fölszereléssel gyakorlatoznia, járnia az ifju lábnak való óriási utakat, cipelni a komisz borjút és a súlyos Manlichert, mely olyan mélyet vág a baka vállán, mintha bárdal hasítottak volna rá. Bizony a 31 éves rezervista öreg legény. Nem úgy mint az urak, a kik ebben a korban válnak még csak férfiakká igazán s ha ilyenkor megháza-odik, még mindig ifjú a férj. A szegény paraszt ebben a korban átélté már az élet nehezebb részét. Kora gyerekésgétől nehéz munkában. Odahaza feleség és négy-öt vágyakozó ivadék. Az arcán már hatalmas és sok barázda hirdeti, hogy a szegény ember esztendei duplán számlának e földön. A háta is roskatag immár, a lába se bírja a nagy strapát. Pedig valaha másként ment a katonasor. Százszor válba emelni a puskát: gyerekésgé vala. De az idők nyomot hagyta rajta, míg a katonaság ugyanaz maradt. A puska ép olyan nehéz, a borjú ép úgy lesújt s a nap is ép úgy ég, miközben beparázdnak a lövészetből, be a kaszárnyába. S míg rájaordít hátul a szárnyasútes ur, hogy: Huzzd ki magad rongyos! addig ő baktat, baktat, ... érz, hogy már nem megyen sokáig, egyszerre aztán szédülni kezd s mire valaki újra ráordítana, a napszúrástól összeesik a szegény öreg rezervista... Papp Sándor összeesett, a csapat pedig haladt tovább. Egy társa magára vette az ő cakkumpakját is, őt pedig bevitték a mentők, álmétködv, hogy hát agastyánokkal is ugyanazt a kinos strapákat végeztetik, mint a 21—22 éves munkabíró deli legényekkel?

Ugyanazt. A katonaság gép, mely szívesen összemorzsolja és napszúrás elé viszi a lábatankodókat, de tekintettel lenni nem akar, nem is tud, neki mindegy: fojtó hőség, hűvös reggel, öreg legény, ifju legény, a katonaság máris elfelejté — Bileket.

(—6.)

— (Háladó istentisztelet.) Az új pápa, X. Pius, megkoronázására alkalmából f. hó 13-án, csütörtökön d. e. 10 órakor tarjék meg a háladó istentisztelet a főéri plébánia-templomban.

— (Gazdák figyelmébe.) Felhívjuk a gazdák és vállalkozók figyelmét arra az árverésre, mely vasárnap folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor tartatik a helybeli tüzéség irodájában (Zápolya-utca vagyis régi kulkárs-utca). A tüzéségred parancsnoksága el akarja adni a tüzéségi lovakról származó trágyát, mire az ajánlatok e hó 16-ig vasárnap nyújthatók be. Az árverés föltételei iránt a tüzéségred parancsnoksági irodájában bővebb felvilágosítás szerezhető.

— (Halálos szerencsétlenség.) Szerető férj és két kiskorú gyermek siratja Burján Árpádnét, Burján Árpád kolozsvári asztalosmester feleségét, ki súlyos szerencsétlenség áldozata gyanánt hunyt el e hó 9-ikén. Burjánné kora reggel nekifogott a ruhászerítésnek s maga vitté föl a padlásra a fehérneműt. A garádicson lejövet megbotlott egyik lépcsőfokon és fejével esett bele a garádics előtt álló forróvízes üstbe.

A szerencsétlen asszony, ki mindössze negyvenkilenc éves volt, nehéz égési sebek szenvedett és súlyos fájdalmaitól alig pár órai kínkodás után meg is váltotta a halál. Temetése holnap, szerdán lesz, Honvéd-utca 148. számú saját házából.

— (Pongrácz Lajos a Népszínházban.) Szepetember hónapjában országra szóló cigányzenekar-hangverseny fogja hirdetni a Népszínház deszkáiról a kidől nótáinak, Dankó Pistának szomorúan dicsőéges emlékeztét. Az ország legnevezebb cigánybandái állnak össze majd, hogy versenyezzenek: ki huzza szebben, ki fájóbban és keservebben azokat a szívhezszóló, édes, busnótákat, melyeknek hallatára megrezzen a lelkünk minden hurja és égő könnyekre vágyunk... Fényes és nagy este lesz az. A kiválasztott nagy cigányok között ott szerepel Pongrácz Lajos is, a mi Lajtk, a többi legelsők sorában s bizonyos, hogy dicsőséget hoz majd ránk is, a kidől nótára is.

— (A szegediek kolozsvári zárandoklata.) A szegedi polgároknak, a Mátyás király kolozsvári szobrához s az aradi vértanúk sírjához tervezett zárandoklata dolgában tegnap, hétfőn délután ülést tartott a szegedi ipartestület házában. A zárandoklat ügyében az az újság, hogy nem akadt annyi jelentkező, hogy a miniszter által engedélyezett külön vonat összes költségei — 4220 korona — megtérüljenek. Ennek egyedül a rendelkezésre maradt idő rövidsége az oka. Az ivetők alig tudták nagyhírtelen körözni a polgárok között. — Az előkészítő bizottság úgy akar segíteni a dologon, hogy a miniszterit arra kéri, engedje meg, hogy az a 150 szegedi vasutas is a külön vonaton utazhassék, aki Kolozsvárról ugyanezen időben az itteni vasúti daloskór zászlóavató ünnepélyén vesz részt: mert

ezek ugyanis ingyen utaznak s az államra nézve most már mindegy, melyik vasut hozza el őket Kolozsvárra. Ha a miniszter ezt megengedi, a zárandoklás augusztus 16-án fog megtörténni. — Ha nem, úgy szeptember elejére halasztják az utazást. Akkorra talán összegyűl a szükséges aláírás.

— (Prímasháború.) Most újból Csákyó Peti járt nálunk azon közleményünk ügyében, melyet ő és Antal János kávéházi verekedéséről írtunk. Kérte, hogy konstaltjuk azt: nem lőtt Antal Jánosra, hanem csak megfélemlítésből a padlóra. Ily értelemben tehát ismét helyreigazítjuk vasárnapi közleményünket és reméljük most már hírlapilag el van intézve az ügy. Az igazságot majd úgy is kideríti ebben a prímasháborúban a megindított vizsgálat.

— (Táncmulatság Szamosfalván.) Huszonhét jökevény egyetemi polgár a szamosfalvi uradalmi tisztviselőkkel karöltve e hó 15-ikén szombat, nagy-Boldo asszony napján, zárkóról táncmulatságot rendez Nagy Ferdinánd fedett kerthelyiségében. A mulatság tisztajövedelmét a községi zászlóalap javára fordítják.

— (A körmeneti botrány ügye.) Az egész országban kinos szennációt keltett néhány hónappal ezelőtt az a botrányos pór, amelyben a körmeneti polgári leányiskola tanári karának egyik-másik tagját azzal vádolták meg, hogy a nevelésükre bízott leányokkal szemben erkölcselen megrölydelt követtek el. Az ügy nemcsak a közvéleményt és a büntető törvényeseket, hanem a közoktatásügyi minisztériumot, mint fegyelmi hatóságot is foglalkoztatta. Most érkezett le a miniszter döntése, amely a következő: Knaute Rezső, a körmeneti polgári iskola igazgatója igazgatói állásától fegyelmileg elmozdították és mint polgári iskolai tanító a szénici polgári iskolához helyezték át. Farkas Irán Zsigmond és a felesége szintén fegyelmi uton Hódmezővásárhelyre helyezték át.

— (Agyonlőtt milliomm.) Aradról jelentik: Újhelyi Lipót többszörös milliomm, vásárhelyi lakost az aradmegyei Medgyesháza tegnap reggel Marik János kisbirtokos agyonlőtte. Marik tartozott Újhelyinek, aki fukarságáról általános ismert és aki őt adósságságtól végrehajtani akarta. Marik kérte Újhelyit, hogy elégedjék meg a buzával, de Újhelyi a kukorica lefoglásával is fenyegette adóssát. Erre Marik revolverrel nyakszirtén lőtte Újhelyit, aki az utcán összerogyott és meghalt. A tettes a csendőrségnél önként jelentkezett. Aradról a vizsgálóbírósa a tetti színhelyre ment.

— (Dienes Márton szöke.) Falán egy-két nap, talán már néhány óra mulva azt a hírt kapjuk, hogy Dienes Márton Amerika földjére lépett. Kísérőjét, Bolgár Lajos áhirlapíró és hirdetői agnyókót a rendőrség letartóztatta, mert körözés lett ellene kiadva. Hogy került Bolgár Lajos Londonba? Valószínű, hogy Dienes társaságában. Mert Dienes tudvalevőleg még Berlinben magához vette Bolgárt, Bolgár valószínűleg Londonba csalta Dienes, a ki látva itten, hogy szinte bájba kerülhet, megugrott és minden kétséget kizárólag az angol partokon szállt egy Amerikába induló hajóra. Bolgárt — mint Bécsből jelentik — néhány nap mulva fogják átadni az osztrák hatóságoknak. De akkor már késő lehet esetleg fontos vallomása, miert is a budapesti rendőrség táviratilag megkérte a londoni rendőrséget, hogy Bolgárt hallgassák ki azonnal Dienes Mártonra vonatkozólag, hogy hol találkzott vele, meddig ment vele és hol vált el tőle. Erre a budapesti rendőrség távirati választ kért nagyon sürgősen.

— (Felesége után a halálba.) Szomorú esetről értesítenek bennünket Városkölcsy biharmegyei községből. Blága Gergely ottani román tanító mintegy fél évvel ezelőtt nősült meg és viruló szép feleségével a legnagyobb boldogságban élt. A mult hónap elején a fiatal asszonyka betegkedni kezdett és bár bájja eleinte nem látszott komolykán, férje azonnal orvoshoz fordult. Ezelőtt tíz nappal egyszerre válságosra fordult állapota, míg végre a mult héten a szegény asszonykát szenvedéseitől megváltotta a halál. A kétségbeesett fiatal férj sehogysem tudta elviselni a nagy csapást és ettől kezdve bukomorrrá lett. Tegnap reggel szokása szerint korán kelt fel és első útja a temető volt, hova a tragikus nap óta rendszeres kísérlátogatott. Alig volt azonban néhány percig a sírkertben, mikor a fájdalom és kétségbeesés újra erőt vett rajta. Egy önfelölt pillanatban elővette a revolvert, a mit mindig magánál hordott és felesége sírhantja előtt szíven lötte magát. A boldogtalan ember nyomban szörnyet halt. A faluból elősíetők már csak holttestére találta. A községi előjáróság értesítette a nagyváradi ügyészséget is a szomorú esetről.

— (Rablótámadás.) A Torda-Aranyos megyében levő Gerend község határában négy egerbergi lakos megtámadta és véresre verte Galambos Miklóst, ki Tordáról jött oda rokonai látogatására. A rablók minden pénzt és értékes holmiját elszedték. A tetteseket elfogták és az eljárást ellenük megindították.

— (Germán záló magyar város.) A hazafiatlanságnak és az államnyelv megsértésének rikító példányá került a napokban az aradi bíróság elé. Egy magyar város, a mely egy másik magyar várossal nemetül levelez. És hozzá nem is a zöldszász hírből álló városok egyike, hanem Krassó Szörény vármegye székhelye: Lugos. Az aradi községi bírósághoz a napokban Lugosról az ottani községi bíróságtól megkeresés érkezett, végrehajtás fogantatására iránt. A megkeresés tiszta német blankettára van kiállítva, s elejétől végéig nemetül szól. Még Szászváros és Brassó, a melyek pedig eléggé hetvenkednek a német nyelvvel, a mikor más törvényhatóságokhoz,

vagy községi bírósághoz ir, magyar és német nyelvű blankettát vesznek elő: Lugoson azonban, Krassó-Szörény megye székhelyén egyáltalán nem tudnak arról, hogy magyar nyelv is van, hogy magyar nyelv az állam hivatalos nyelve, s ha már Lugos maga megtagadja ezt a nyelvet, legálább Araddal szemben írjon magyarul. Az aradi községi bíróság a német nyelvű megkeresést nem intézte el, hanem visszaküldte azzal, hogy miután Aradon a törvényhatóság által megállapított hivatalos nyelv a magyar, tessék a lugosi Bagatellgerichtnek magyarul írtatni a küldeni. A törvény értelmében ugyanis az egyes törvényhatóságok maguk állapítják meg a hivatalos nyelvet, de a mikor más törvényhatósághoz fordulnak, kötelesek annak nyelvét használni. A visszaküldött megkeresésre sem újabb megkeresés, se válasz eddig nem érkezett. Vagy az lehet, hogy a lugosi községi bíróság elszégyelte magát a megérdemelt lecke miatt, a melyet Aradtól kapott, vagy pedig az, hogy inkább behajtallanul hagyják az illető magánfél követelését, semhogy a magyar nyelvre fanyalodjanak. A történetek után ezen se lehetne csodálkozni.

— (A Krivány-villa.) A tusnádi fürdő-szezonnak néhány év óta egyik eseménye — csak olyan, mint az Anna-bál — egy licitáció, a melyet Krivány Jánosnak, a nagy sikasztónak villájára töltek ki. Telen hiába próbáltnak eladni, hát minden nyáron megítik a dobót: hátha a fürdővendégek között lesz, aki kedvet kap rá. Ha nem még eddig hiába próbálták: vagy a híre rontja a villát, mely különben ma is csinos, jó karban van, vagy más az ok: elég az hozzá, hogy a villa ma sinca eladva. Az idén másodszor hirdet rá árverést a csikszentmártoni járásbíró, Arad megye kérésére; először július 7-re tűzték ki, de ekkor egyetlen venni szándékozó se jelentkezett. Most az utószekción, augusztus 25-én, tartanak újabb árverést. A Krivány-villa különben sem áll tüzben. A bíróság által kirendelt gondnok a fürdővendégek közt beáradta az egyes szobákat s a szobákban meglehetősen kelete volt, miután a villa festői, szép kilátásos helyen volt. Az előbbi években a reformátusok e villában tartották isteni tiszteletüket, de az idén más helyet kerestek a szent célra.

— (A szász király beteg.) Drezdából jelentik, hogy György szász király megint beteg. Hetek óta gyengélkedik és most annyira rosszul lett, hogy az orvosok tanácsára a nap legnagyobb részét ágyban tölti.

— (Az esküdtői hid.) Az esküdtői hid munkálatai gyorsan haladnak előre és néhány hét múlva befejezést nyernek. A hid megnyitásának napját még nem tűzték ki, de valószínűleg október első napjaiban lesz. A megnyitásra a király is eljön.

— (A püspök fia.) Főtitelendő doktor Blomfeld, az újonnan kinevezett londoni püspök kétszer nősült. Első házasságából három fia maradt a felesége után. Másodszor egy özvegy asszonyt vett feleségül, akinek szintén voltak cseméi, az első házasságából. Így esett meg aztán, hogy pár évvel később a püspök fiaihi rezidenciáján három fide gyerek uralkodott a terjedelmes püspöki parkban. Egy napon, amikor a püspök tudományos könyvei közt buvárdokolt, egyszer csak ijedten berontott a felesége.

— Az égre, mi a baj? — kérdezte a püspök.

— No hát ez türelten már! — lihegte a püspöknek asszony. — Ha azonnal nem intézkedik, vör fog folyni az ön házában.

— De mi a baj? Mondja el, kérem!

— Az a baj uram, hogy az ön fia összeesküdték az ön fiakkal, hogy megöljék a mi fiainkat.

— (Egy miniszter, mint nőcsábító.) A berlini társaságokban nagy felháborodással terjesztenek egy pikáns részleteket bővelkedő pletykát, melynek hőseit azonban erősen titkolták. Egy előkelő magánbankár hétfőn este névtelen levelet kapott, amelyet egy bérsozga hozott neki.

A levél röviden csak ennyit mondott:

Ha meg akarja tudni, hol tölti a felesége a mai éjszakát, kérdezze meg X minisztert.

A bankár először felháborodással akarta elvetni a névtelen rágalmat, de egy körülmény gondolkodásba ejtette. A felesége ugyanis még reggel elutazott, hogy állítólag meglátogassa Friedrichsruhében lakó édesanyját, a ki gyengélkedik. A bankárt megkapta a gyaru ördöge és gyors táviratban kérdészködött Friedrichsruhében ott-e a felesége? Jött a válasz: nincs. Mint az öltűt futott a megnevezett miniszter lakására, ott azt a választ kapta, hogy a kegyelmes ur elutazott még reggel, de másnapra visszajön Berlinbe. — A férj most már tisztában volt azzal, hogy a névtelen levél nem rágalmazott. — Ügyes detektívekkel kivallatta az összes vasúti állomások portáist és megtudta, hogy a miniszter — egyedül — a reggel 10:30 vónattal elhagyta a fővárost. Ekkor cselhez folyamodott a bankár s lesbe állította magádetektíveit a pályaudvaron, hogy reggel azok megfigyeljék, vajjon a miniszter érkezésekor a felesége is ki fog-e szállani a vonatból. Valóban így történt. Hanem természetesen nem egyszerre szállottak ki s nem egyazon vagonból. A dolog így sem szenved kétséget s a férj, aki megindította a válpórt, pellengére akarja állítani a minisztert. Szóval csinos botrányra vannak elkészülve a berliniek.

— (A madárember.) Egy tarkatolals szép papagály kisbabját a kalitkából, a mely az erkélyen állott; aztán lerepült a

térség bokrai közé. Egy munkás éppen ott falatozott s látva a menekült, utána iramodott. A mint hozzáak rí nyulni, a papagály rávált:

— Mit akarsz?

A munkás meghökkent, aztán ijedten kapta le a süvegét:

— Bocsánat... azt hittem, hogy az ur madár!

— (Fogadják őszinte részvételmet.)

B. fővárosi hivatalnok, akinek sok elintézetten ügye és még több adóssága van, két héttel ezelőtt jegyet váltott egy erzsébetvárosi vagyonos kereskedő szép leányával, akinek S. ügyvédjelölt éveken át kurizált. Mikor az ügyvédjelölt megtudta, hogy a leány menyasszony lett, nyílt levelezőlapon írta neki:

— B. K. urral történt eljegyzése alkalmából fogadják őszinte részvételmet!

B. erre becsületsértés címén bepörölte az ügyvédjelöltet, akit ma vont felelősségre a büntető járásbíró. A vádlott nem tagadta, hogy a levelezőlapot ő írta, azonban azzal mentegőzködött, hogy a kisasszonyra nézve csakugyan szomorú dolog, hogy B. lett az ő vőlegénye, amit bizonyíthat is. A járásbíró nem engedte meg a bizonyítást s az ügyvédjelöltet ennek dacára fölmentette, mert habár illetlenül járt el, mikor az eljegyzés alkalmából részvételt fejezte ki, de a becsületsértésnek ezt a módját sem a büntető törvénykönyv, sem pedig az eddig hozott kuriai döntvény nem ismeri. Magának a kifejezésnek kell sértőnek lenni és abba sértő szándékot belemagyarázni nem szabad.

— (Alapos lefőzés.) Az uzorások nagyon ravasz emberek: jól megfontolják, hogy kinek adnak százszoros kamatra kölcsönt, mert ha elszámítják magukat, a bíróság segélyét nem igen vehetik igénybe. A legirihetebb és legrosszabb uzorákat foztatták meg mostanában 6000 forinttól a következő módon:

Egy ismert nevű vidéki gentry, akinek körülbelül százezer forint értékű ingatlanai van terhelve adóssággal, ez év április elején beállított az uzorához.

— Bácsikám, 6000 forintra van szükségem.

— Csa-ak?

— No, ne mókázzék, öreg; a pénz sürgősen kell. Számíthat 50 százalék kamatot. Aztán tudja, hogy pontos fizető vagyok.

— Csak volt, az én információim szerint már két év óta fizetése képtelen. Aztán különben sem kölcsönözhetek, mert a mai pénzügyi viszonyok olyan rosszak, hogy magam sem rendelkezem 6000 forinttal.

— Hát ha egy jó kezesem volna?

— Az már más. Irasson alá egy 16.000 forintos váltót a bátyjával, aki nagybirtokos, többszörös háztulajdonos és föltétlenül hitelekpes.

Csak hogy ő nem írja alá.

— Ha ön csakugyan pontos fizető, akkor nincs mitől tartania és így aláírhatja ő helyette a váltót.

— Ebben igaz van — szólt a könyvelő gentry és a következő percben az uzorás jelenlétében odairta a 10.000 forintos váltót a bátyja nevét is, azután a 6000 forintos zsebrebavágta, távozott.

Három hónappal később az uzorás kereste föl a zsebrtyt:

— Uram, lejárt a váltó!

— Tudom.

— Nos, mi lesz a 10.000 forinttal?

— Arra magam is kíváncsi vagyok, mert nekem nincsen egy megvesztekedett krajcárom sem.

— Micsoda? Tudja, kérem, hogy ön a szabadságával játszik?

— Ön pedig tudja-e, hogy egy kiállhatatlan fráter? Nagyon lekötötte, ha ezzel a váltóval együtt a föld alá süllyedne.

Az uzorás dühösen távozott, miközben égre-földre esküözött, hogy addig nem nyugszik, míg goromba adóssát váltóhamisításért fogházba nem juttatja. Még aznap prezentálta a váltót a zsebrty bátyja előtt is, a ki megnézte a váltót, aztán nyugodtan mondta:

— Hja, erről a tízezer forintról van szó?

Az uzorás meglepődve kérdezte:

— Hogyan uram, ön ismeri ezt a váltót?

— Már hogyne ismerném, mikor én hatalmaztam föl az őcsemét, hogy írja alá aztán a váltóra kapott 6000 forintból nekem adott 3000-et.

— Mitűn a nagyságos ur fivére nem tud fizetni, legyen szives ön beváltani a váltót.

— No, azt már nem teszem.

— Akkor kénytelen leszek pörölni!

— Sohse agódjék amiatt. Csak arra figyelmeztetem, hogy a pörrel nem igen ér célt, mert én tegnap óta csödben vagyok.

— (Öngyilkos gyermek.) Néhány héttel ezelőtt mi is jelentették, hogy Horváth Zsigmond 14 éves budapesti cukrászinas gazdája kerepesi-ut lakásáról nyomtalanul eltűnt. A fiu jómódú vidéki családból származik és atyja büntetésből tette meg ismét, mert nem tanult semmit. Horváth Zsigmond a gimnázium második osztályát látogatta Sopronban. Kétszer bukott meg a II. osztályba és ez év végén egy tárgyból elhasált. Az apa, aki már régóta fenyegette a fiut, hogy iparoshoz fogja adni ismét, beváltotta fenyegetését. Az év végén, a fiut ismét adta egy barátjához, egy cukrászhoz. A fiu szeretett volna tovább tanulni, mert erőit érezte magában arra, de az apa könyörtelen volt. Ismét fogsz menni, haszontalan, mert hiába ígérde, hogy megjavulsz! A fiu mint cukrászinas hasznavehetetlen volt. Gazdája nem tudta használni. Mindig sirt és a munkát csak immel-ámmal

végezte. Az apja megtudta ezt és két héttel ezelőtt Budapestre ment és elverte. Az apa távozása után néhány nappal a fia, a kit az elveréssel az apa nagyon megbántott önértelében eltűnt. Gazdájának levelet írt, hogy nem tér többé vissza, mert nem képes inaskodni. Apám tudja, hogy gyenge vagyok ahoz és mégis rá erőszakol. Inkább meghalok. A fiu holttestét — most mint Dunakesziről jelentik — kifogták. A fiu valószínűleg Budapesten lett öngyilkossá. A vízbe ugrott és a víz lesodorta holttestét Dunakeszi-ig.

— (Variété előadás a Biáziban.)

Még csak ma és holnap tart előadásokat Gerő József kitűnő társulata. E két utolsó estére egészen új műsort állított össze az igazgatóság. Tegnapi szép közönség hallgatta végig az előadást és sokat tapsoltak az egyes szereplőket. Az utolsó előadás egyszersmind Roland Róbert a kitűnő komikus jutalomjátéka is lesz.

Vásári jelentés.

A tegnap megtartott, közepesnek mondható hetivásáron a következő árak szerepeltek:

	Kor. fill.
Ó-buza	50 kéként 7 20-7 50
Uj-rozs	5 5-40
Árpa jobb	5 30-5 50
Buza	mm. 12 80
Árpa	10 40
Zab	9 40
Törökbuza	14
Rozs	12
Marhahús	kilogr. 88
Disznóhús	1 20
Birkahús	72
Borjúhús	70 f. — 1 20
Zsír	1 60
Haj	1 60
Szalonna	1 60
Csirke	párja 80 f. — 1 60
Liba hízott	drb. 4 80
sovány	1 60
Réce	2
Napszámbér	1 50
Tehéntej	literje 14
Bivaly tej	20
Tojás	4 drb. 20
Sajt	kilogr. 1 04

Táviratok

A politikai válság.

Apponyi Albert miniszterelnök?

Budapest, aug. 12. éjél 12 ó.

A politikai helyzet és válság megoldása ma határozottan gróf Apponyi Albert premiershipát állította előtérbe szinte egyértelmű a politikai körök azon véleménye, hogy Apponyi Albert tudná csak helyreállítani a parlament nyugalmát. Az obstruáló függetlenségek is megnyugodnának Apponyiban, kitől elvárható, hogy a nemzeti engedmények megadását elősegítse. De az ellenzék is csak úgy járulna hozzá és nyugodna bele Apponyi Albert miniszterelnökségébe, ha határozottan körvonalazza azokat a nemzeti engedményeket, melyeket most megadhatnak.

A liberális párt.

A szabadelvű pártkörben azonban mégis inkább Wekerléről esik szó, a ki szintén meglehetősen a vonal élére került a válság megoldásának nagy kérdésében. Szóba került még a szabadelvűpárt tagjai között egy esetleges párttekezőlet tartásának eszméje: ettől azonban most egyelőre elállottak. Pedig ott is a nemzeti engedmények irányában törtétek volna megnyilatkozások. Ám a párt óvatosabbjai lebeszéltek azokat, kik az értekezlet összehívását kérni akarták.

Apponyi elutazása.

Apponyi Albert gróf ma eberhardi birtokára utazott, amint megtehették azt nagyon sokan a képviselőház tagjai közül.

A Lloyd Club.

A szabadelvű párt helyiségei azonban azért telve voltak ma este is. Ott volt — estefelé érkezett oda — a bukott bán, továbbá Plösz és Darányi miniszterek.

Természetesen — különösen a miniszterelnökök — mind megrohanták a képviselők, de Hédervártól bizony nem lehetett semmit megtudni.

A néppárt szakadása.

A néppárt ma este értekezletet tartott, melyen megjelent hosszú hallgatás után Molnár János is,

ki tudvalevőleg visszavonult a politikától a néppárt vezetésétől. Az értekezleten meglehetősen viharos jelenetek voltak. Két irány küzdött egymással. Molnár János vezeti a nemzeti engedmények csapatát, gróf Zichy János pedig a konzervatívokat és azokat, kiknek nem kell semmi engedmény, sőt még talán sajnálják is szegény barátjukat Khuent. Végre is elismerték az ellentéteket és bizalmat szavaztak ifj. gróf Zichy Jánosnak.

Kolozsvári Dezső visszavonulása.

Bármiként alakuljanak is a viszonyok, Kolozsvári Dezső honv. miniszter kijelentette, hogy semmi körülmények között sem vállalt tárcát.

A király Bécsben.

A félhivatalos Bud. Tud. jelentí: ő Felsője szerdán Bécsben lesz és akkorra felutazik hozzá Khuen-Héderváry. Ugyanazon forrás szerint körülbelül e hét végén Gödöllőre érkezik a király.

Lukács miniszterelnöksége.

Budapest, aug. 10. é. 12 ó.

Az »Esti Ujság« írja, hogy soha oly csendesesen nem bucsúztattak kormányt, mint a mostanit.

A jövő alakulásra nézve teljes homály uralkodik. A kormánypártban azt hiszik, hogy a király ismét kísérleti kabinetet fog kinevezni. Komolyan veszik a Lukács miniszterelnökségének kombinációját, de azért nagyon emlegetik még Szögyény-Marich Lászlót, Wekerle Sándort, Széll Kálmánt, Csáky Albertet és Apponyi Albertet is. Szögyényt a függetlenségek bizalmatlanul fogadják, mert konzervatív hajlandóságot látnak benne s mint többen ki is fejezték: vele csak Héderváry esete ismétlődne meg. Kolossváry honvédelmi miniszter kijelentette, hogy többé tárcát nem vállalt.

A Humbert-család pöre.

Budapest, aug. 10. éjél 12 ó.

Párisból jelentik: Tegnap kihallgatták Humbert Frigyeset. — Ő erősen ragaszkodik azon állításához, hogy pénzügyekkel sohasem foglalkozott. Az életjáradék ügyében kiterő válaszokat adott, azt mondja, hogy semmiről sem tud. Utána Daurignacot hallgatták ki, aki szintén nem akar tudni semmiről sem.

A szerb udvarból.

Budapest, aug. 10. é. 12 ó.

Belgrádból jelentik: A király gyermekei tegnap ideérkeztek és ünnepies lelkes fogadtatásban részesültek. Avakumovics miniszterelnök a pályaudvaron beszédet tartott a trónörökösöz. Az utcák zászlódiszben vannak és az üzletek mind bezárva, míg a lakosság örömmámorban az utcákon tolong. A székesegyházban — a királyfiuk megérkezésének öröme — istentisztelet volt s a metropolita a hercegeket megáldotta, aztán bevonultak az új konakba.

Váltóhamisító ügyvéd.

Budapest, aug. 10. é. 12 ó.

Kuffer Ármin fővárosi ügyvéd több váltóhamisítás elkövetése után megszökött, valószínűleg Amerikába. Atyja dúsgazdag kereskedő Rózsahegyen.

Eljegyzés Wlassics családjában.

Budapest, aug. 10. é. 12 ó.

Csorbatórol jelentik: Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter leányát, Margitot, eljegyezte Szentiványi József földbirtokos.

Budapesti gabonatözsde.

Készaru-üzlet lanya, 10 fillérrel olcsóbb, határidőüzlet szintén lanya.

Jegyzetelt:	
Buza okt.....	7.34-35
Buza 1904. ápr	7.58-59
Rozs okt.....	6.18-19
Zab okt.....	5.35-36
Tengeri júliusra	4.90-91

ELŐFIZETESI ÁRAK!

Egész évre	24 korona
Fél évre	12 "
Negyed évre	6 "
Egy hónapra	2 "

„Ujság“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvár, Egyetem-utca.

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*

Érdélyi bank

és

Zakarékpénztár

Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás királyiér 32. sz.

Alaptőke 2 millió korona.

A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlára, azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámlát váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stl.

Jelzálogos törlesztéses kölcsönöket nyújt

10, 20, 30 és 40 évi időtartamra kolozsvári kész- és építendő házakra, kolozsvári és vidéki földbirtokokra a legmegtérősebb tételek mellett.

Konvertál már meglevő törlesztéses, avagy váltókon alapuló reálkölcsönöket mérsékeltébb tételek mellett.

A kölcsönök készpénzben (tehát nem záloglevelekben) folyósíttatnak; a lebonyolítás a lehető legrövidebb idő alatt történik.

Prospektusok és kérvényminták az intézet hivatalos helyiségeiben díjmentesen beszerezhetők.

Értékpapirokat és idegen pénznemeket elad és vásárol, előlegeket ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart a felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncél-szekerényeket. (Safe deposit.)

Nagyobb ládákba csomagolt és a fél pecsétjével ellátott arany- és ezüstneműek, vagy más értéktárgyak külön e célra berendezett tűz- és betörésmentes szobában őriztetnek.

M. kir. osztálysorsjegyek főárusító helye.

Üzleti órák: délelőtt 9—fél 1-ig és délután 3—5-ig.

Bármily felvilágosítással készségesen szolgál

az igazgatóság.

Privát kutató

Privát kutatással való kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat úgy magán, mint családi ügyekben a legnagyobb diszkrétio 7—60 alatt elvállalok. 2618.

Gy. I. Belkirály-u. 16.

Pénzkölcsönt

amortizációs-törlesztéses pénzkölcsönöket birtokra, bérházakra olesó kamat és szolid alapon gyorsan elintézek.

Kölcsönt szerzek katonatiszteknek állami és megyei tisztviselőknek, hivatalnokoknak könnyű részletekben való visszafizetés mellett minden irányban a legnagyobb diszkrétio biztosítatik. Friedmann Sámuel. Irodai órák: d. e. 10—12, d. u. 3—5. (Belkirály-utca 16. sz.) Ugyanott házak eladását és vételt 2631. gyorsan lebonyolítok. 4—60

Rei Sándor férfi ruhakereskedőnél
a tanácsháza alatt

Sz. 885—1903.

Árlejtési hirdetmény.

Kolozsvármegye kolozsvári járásában a községi közlekedési közutakon szükséges **10 beton átereszt, 7 fahid felépítése és több javítási munkálatok** kiadására folyó év **augusztus hó 27-én** (csütörtökön) délelőtt 10 órakor alulírott főszolgabíró hivatalos helyiségében (Kolozsvár, vármegyház II-ik emelet) nyilvános szobeli **árlejtést tartatnak**, melyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

Kikiáltási ár 6192 korona, bántapénz ezen összeg 10%-a.

Az árlejtési feltételek és tervek a hivatalos órák alatt alulírott főszolgabírónál megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1903. augusztus 5-én.

Hankó Veress Károly
főszolgabíró.

Sz. 3430—1903.
4405
tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a cs. és kir. szabad. „Adria“ biztosító társaságnak és Azbej Gerő kereskedőnek Kutek István kolozsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 750 K. silletőleg 293 K. 46 fill. tőkekőv. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelték a Kolozsvár vidéki kir. bíróság területén levő Kolozs közszéknél és határán fekvő következő ingatlanokra és pedig: a Kutek István kereskedő kolozsi lakosnak a kolozsi 1534. sz. tjkében A + 1 rend. 5-4. 554. hrsz. ingatlanokból 61 B. I. sorsszám szerint megjelölt ingatlanára 1430 kor. becsértékben, mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. szept. 3-ik napján d. e. 10 órakor Kolozs város tanácsháza hivatalos szobájában megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekezési papírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törv. sz. mint tkvi hatóság.
Kolozsvárott, 1903. május hó 7-én.

Ádám,
kir. törv. sz. albiró.

Kolozsvárt egy intelligens izraelita család kitűnő teljes ellátására
egy vagy két iskolás gyermeket elfogad.
Tudakozódások: **Fodor Józsefné, Szász-Fenes (Kolozsmegye),** címzendők.

Sz. 433—1903.

Pályázat.

A kolozsvári **Ideg- és Elmeorvosi Klinikán**

— egy fürdős állás —

töltendő be, a melynek javadalmazása: havonként **60 korona fizetés**, egy szobás-konyhás és kamarás lakás, ruha és egy személyre szolgáló ételmezés. Ezen állás pályázatára felhívattak azok, a kik a hideg- és melegvíz kurákhoz értenek s jól tudnak masszírozni, borotválni és nyírni, hogy a jelzett képességeket igazoló okmányokkal és arcképükkel felszerelt kérvényeket a kolozsvári „**Karolina**“ országos kórház igazgatóságához f. évi **augusztus hó 20-ig** terjesszék be.

Kolozsvár 1903. augusztus hó 5-én.

„Kórház igazgatóság“.

Szám: 875—1903.

vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi V. Sp. 458/3. számú végzése következtében dr. Papp József ügyvéd által képviselt Simon Izák javára Horovitz Béla ellen 179 K. 45 f. s. járulékal erejéig 1902. évi június hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 772 koronára becsült következő ingóságok, ugymlint: bútorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1902. évi VI. 687/2 számú végzése folytán a fizetések betűdásával 179 kor. 45 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi szeptember hó 1-én napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 129 korona 36 fill. bérlet díra már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Fűrdő-utca 16. sz. a. alperes lakásán leendő eszközölésére **1903. évi augusztus hó 12-ik napjának délelőtti 10 óra** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsárán alul is el fognak adni.

Amennyiben az elővezetett ingóságokat mások is le- és felülvizsgálják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi július hó 22. napján.

Papp Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u. 18.
Nagy raktár az összes hangszerekben.
Nagy javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kolozsvári Kiállítások

(1903. szeptember 5., 6., 7. és 8-án.)

A Nagym. Földm. Miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatása mellett.

- XIV. Erdélyrészi Tenyésztők kiállítása.**
Erdélyrészi tenyésztők részére. Díjak összege 12,000 korona. Áll. arany- és ezüstérmék. Dicsérő oklevelek.
- II. Erdélyrészi gép-, eszköz- és anyagkiállítás, részt vehet minden magyarországi gyáros és iparos.** Áll. arany- és ezüstérmék. Dicsérő oklevelek.
- Országos baromfi kiállítás.**
Részt vehet minden erdélyrészi és magyarországi tenyésztő. Díjak 2000 koronáig. Dicsérő és díszoklevelek.

Bejelentési idő:
1903. augusztus hó 15-ig.

Programokat és bejelentő ivateket kérésre küld:
Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ Titkári Hivatala, Kolozsvár.
Petőfi-utca 7-ik szám.

Törs és Ormai

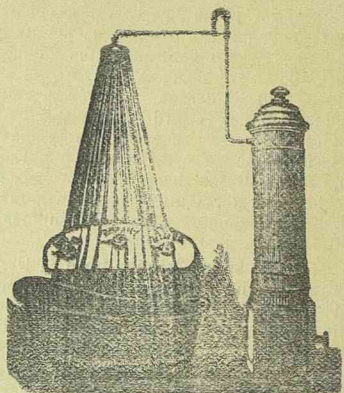
mérnök-vállalkozók 2805 68—105

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten.

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klozetek, szivattyu-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyu-kutak vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségtérítések ingyen és bérmentve.

Milyen vizet igyunk?

Csakis a felső-rákosi Mátyás király vizet!

Mert nemcsak hogy 50%-al olcsóbb, mint a többi itt ismert ásványvíz, de **gyógyhatásra**, valamint **üdítő hatásra** is azokat jóval felülmúlja!

Minden fűszerkereskedésben literes üvege 8 kr.

Főraktár a forrásbélő:

Hirsch Adolf cégnél (Hid-utca).

Mélt. dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag ur, a budapesti m. kir. egyetem hírneves belgyógyászati tanárának bizonyítványa.

A felső-rákosi „MÁRIA“ forrás ásványvizét a vezetésem alatti egyetemi belgyógyászati kórodán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan rendeltettem — a gyomor és légcsőszervek hurutos bántalmaiban, vesébajokban, főleg pedig vészhelyzetben és ezzel összekötött idegbajokban szenvedő betegeknek mindazon előnyös hatással, melyet a legjobb földes vasas ásványvizek nyújtanak.

Gazdát szénsav tartalmánál és kellemes frissítő ízénél fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és az emésztést. A rendelke-

zésemre bocsátott ásványvizet teljesen tiszta és kifogástalan kezeléssel tanusodik.

Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k. egyetemi tanár.

Mélt. dr. Purjesz Zsigmond udvari tanácsos ur, a kolozsvári Ferencz József egyetem hírneves belgyógyászati tanárának bizonyítványa.

Alulírott a felső-rákosi „MÁRIA“ forrás vizét, kedvező vegyi összetételénél fogva, nem csupán kellemes élvezeti italként tartom, hanem igen jó sikerrel alkalmaztam azt egy a legkülönbözőbb eredetű vészhelyzetben — mint az emésztő és légcsőszervek hurutos bántalmaival szemben.

Kolozsvár, 1903. jan. 23.

2407 42—100 Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

Hirdetések

a legolcsóbb árban vétetnek föl **Gombos Ferencz „Lyceum“** könyvnyomdájában Kolozsvárt, Egyetem-utca 7-ik szám alatt.

Ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe újonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javitó műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 fttól 90 fttig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny 4—6 fttig. Tömítő gumi 2-30—3-50-ig. Minden egyes bicikli alkatrész szintén kapható jutányos áron és kitűnő minőségben. 2594 69—* **HERMANN E.**

2 ügynök fix fizetéssel felvétetik!

Mátyás király tér.
Gróf Rhédey palota.

Schuster Emil

Norinbergi, diszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruktára Kolozsvárt.

Telefonszám:
185.

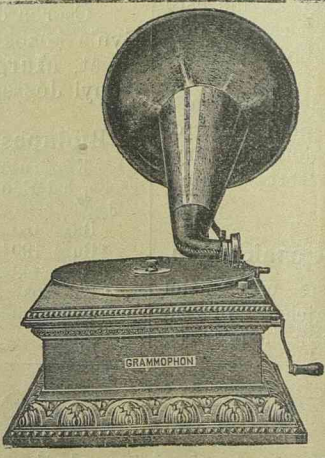
Ajánlja dusan felszerelt raktárát:

Az eredeti **Amerikai Gramophone** Társaság hangosan beszélő, zenélő- és szavaló-gépeit, eredeti gyári áron 105, 150—200 koronáig; ugyszint az ezekhez megfelelő

lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadásokban. **Gramophone** nokat megfelelő referentiák mellett havi részletfizetés mellett is árusítok eredeti gyári árkban.

Fényképezési kellékekben: Kézi, zseb- és állványos és Kodak zsebkamrákból filmek, üveglemezek a leghíresebb gyárakból, másolópapírok, levelezőlapok és vegyszerekből, szóval minden megkívánható kelléket eredeti gyári árak mellett.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl. H. Pieper és Neuman Freres belgumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning és Bär ezéllő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltényhüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek stb., vadászcipők, csizmák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vízhatlan loden és teveszörkábátok, felöltők és gallérok, valódi dániai mosható iramszörnybőrökből, szőrmével bélelt és béleletlenül, bőrsapkák és sisakok.

Schuster Emil.

2 13 17—*